

**Орієнтовне планування розподілу змісту та навчального часу
у 6 класі за програмою
«Україна і світ. Вступ до історії та громадянської освіти»
(авт. М. Кафтан, О. Козорог, І. Костюк, М. Мудрого, В. Селіваненка)
2022 / 2023 навчальний рік**

№	Тиждень	Тема
1	1 (01.09.2022– 02.09.2022)	§1. Що ми знаємо про суспільство та Україну
2	2 (05.09.2022– 09.09.2022)	§2. Зв'язок минулого і сучасності
3	2 (05.09.2022– 09.09.2022)	§ 3. Яким є сучасний світ. Головні риси сучасного глобального світу
4	3 (12.09.2022– 16.09.2022)	§ 4. Як світ представлений на географічних і політичних мапах
5	3 (12.09.2022– 16.09.2022)	§ 5. Україна як частина Європи та всього світу
6	4 (19.09.2022– 23.09.2022)	§ 6. Україна та міжнародні організації
7	4 (19.09.2022– 23.09.2022)	§ 7. Чому вивчення минулого є важливим. Походження поняття “історія”
8	5 (26.09.2022– 30.09.2022)	§ 8. Коли і як минуле стає історією
9	5 (26.09.2022– 30.09.2022)	§ 9. Хто вивчає минуле
10	6 (03.10.2022– 07.10.2022)	§ 10. Чим займаються археологи, та як вони допомагають розуміти минуле
11	6 (03.10.2022– 07.10.2022)	§ 11. Хто і як допомагає історикам вивчати минуле
12	7 (10.10.2022– 14.10.2022)	§ 12. Що вивчають історики
13	7 (10.10.2022– 14.10.2022)	§13. Про кого і чому пишуть історики. <i>Людина і групи людей як об'єкти інтересу істориків</i>
14	8 (17.10.2022– 21.10.2022)	Проміжне / поточне оцінювання* (за плануванням учителя)

* Проміжне оцінювання може проводитися як частковий контроль досягнень за тими чи іншими освітніми результатами чи групами навчальних результатів, опануванням наскрізних вмій чи ключових компетентностей

№	Тиждень	Тема
15	8 (17.10.2022– 21.10.2022)	§14. Вивчення минулого як занурення в час. Що таке історичний час
16	9 (31.10.2022– 04.11.2022)	§15. Уявлення про час у різних народів. Лінійний і циклічний час
17	9 (31.10.2022– 04.11.2022)	§16. Лінія часу для людини, родини, народу, людства. Хронологія і синхронність
18	10 (07.11.2022– 11.11.2022)	§17. Україна на шкалі історичного часу
19	10 (07.11.2022– 11.11.2022)	§ 18. Що таке історико-географічний простір. Як змінювалися уявлення про простір упродовж історії.
20	11 (14.11.2022– 18.11.2022)	§ 19. Освоєння людиною простору. Заселення Землі людьми
21	11 (14.11.2022– 18.11.2022)	§ 20. Людина і простір. Вплив людини на навколишнє середовище
22	12 (21.11.2022– 25.11.2022)	§ 21. Осілі, кочові, гірські та рівнинні культури. Як ландшафт впливав і впливає на різні суспільства
23	12 (21.11.2022– 25.11.2022)	§ 22. Що таке міграції: як і чому вони відбуваються. Чому і навіщо люди переселяються
24	13 (28.11.2022– 02.12.2022)	§ 23. Примусові переселення. Розмова про примусові переселення людей і цілих народів (на прикладі депортації кримських татар, депортаційних акцій щодо українців)
25	13 (28.11.2022– 02.12.2022)	§ 24. Зростання значення міст і міського способу життя у розвитку суспільства
26	14 1(05.12.2022– 09.12.2022)	§ 25. Виникнення і розвиток промисловості та її вплив на суспільне життя
27	14 (05.12.2022– 09.12.2022)	Проміжне/поточне оцінювання (за плануванням вчителя). Наскрізнi вiмннн
28	15 (12.12.2022– 16.12.2022)	§ 26. Різновиди історичних джерел. Пошук джерел історичної інформації
29	15 (12.12.2022– 16.12.2022)	§27. Писемні джерела та їх значення. Пов'язаність писемних джерел з матеріалом для письма. <i>Писемні джерела періоду Києво-Руської держави (Русі)</i>
30	16 (19.12.2022– 23.12.2022)	§27. <i>Писемні джерела періоду Києво-Руської держави (Русі)</i>
31	16 (19.12.2022– 23.12.2022)	§ 28. Речові джерела. Речові джерела (пам'ятки матеріальної культури) та їх різноманітність

№	Тиждень	Тема
32	17 (09.01.2023–13.01.2023)	Урок узагальнення за I семестр
33	17 (09.01.2023–13.01.2023)	Оцінювання. Корекція оцінювання за результатами спостереження
34	18 (16.01.2023–20.01.2023)	§ 28. Речові джерела періоду Києво-Руської держави (Русі)
35	18 (16.01.2023–20.01.2023)	§ 29. Датування писемних і речових джерел. Як дізнаються про вік, час історичних джерел
36	19 (23.01.2023–27.01.2023)	§ 30. Роль архівів і бібліотек у збереженні та вивченні історичних матеріалів. Перші архіви й бібліотеки та їх еволюція від стародавніх часів до сучасності
37	19 (23.01.2023–27.01.2023)	§ 31. Що таке музеї та навіщо їх створюють
38	20 (30.01.2023–03.02.2023)	§ 31. Якими бувають музеї та що у них спільного й відмінного
39	20 (30.01.2023–03.02.2023)	§ 32. Урок узагальнення. У чому полягає значення роботи істориків
40	21 (06.02.2023–10.02.2023)	§ 33. Родинна пам'ять. Історія в сімейному альбомі та домашньому архіві
41	21 (06.02.2023–10.02.2023)	§ 34. Як минуле присутнє у повсякденності. Минуле речей та історія винаходів
42	22 (13.02.2023–17.02.2023)	Проект з історії речей і науково-технічних винаходів (зокрема на основі музейних експонатів)
43	22 (13.02.2023–17.02.2023)	§ 35. Пам'ятники та місця пам'яті
44	23 (20.02.2023–24.02.2023)	§ 36. Як пов'язане минуле окремої людини, родини з історією народу, держави, людства. Як історичні події впливали й впливають на життя окремих людей і спільнот
45	23 (20.02.2023–24.02.2023)	§ 37. Що таке життєві історії та як вони пов'язують "велику" й "малу" історії
46	24 (27.02.2023–03.03.2023)	§ 38. Що таке тяглість в історії. Міста як приклад тяглості й змінності. Дороги / шляхи, які збереглися з минулого
47	24 (27.02.2023–03.03.2023)	§ 39. Праця і дозвілля в минулому і тепер
48	25 (06.03.2023–10.03.2023)	§ 39. Імена як приклад змін і тяглості. Походження прізвищ

№	Тиждень	Тема
49	25 (06.03.2023– 10.03.2023)	Проміжне/поточне оцінювання
50	26 (13.03.2023– 17.03.2023)	§ 40. Територія розселення українців в минулому і тепер
51	26 (13.03.2023– 17.03.2023)	§ 40. Українські землі у складі інших держав протягом століть
52	27 (20.03.2023– 24.03.2023)	§ 40. Україна як незалежна держава
53	27 (20.03.2023– 24.03.2023)	§ 41. Формування українського народу
54	28 (03.04.2023– 07.04.2023)	§ 42. Державність на українських землях протягом століть
55	28 (03.04.2023– 07.04.2023)	§ 42. Державність на українських землях протягом століть
56	29 (10.04.2023– 14.04.2023)	§ 43. Україна поза Україною. Українська діаспора
57	29 (10.04.2023– 14.04.2023)	Проміжне/поточне оцінювання
58	30 (17.04.2023– 21.04.2023)	§ 44. Культурна спадщина та історичний досвід
59	30 (17.04.2023– 21.04.2023)	§ 44. Яку роль у житті людини й суспільства відіграє культура
60	31 (24.04.2023– 28.04.2023)	§ 45. Що таке прогрес / поступ. Як міркували про майбутнє в минулому
61	31 (24.04.2023– 28.04.2023)	§ 45. Як у сучасності формуються образи майбутнього
62	32 (01.05.2023– 05.05.2023)	§ 46. Урок узагальнення У чому виявляється єдність людства в історії
63	32 (01.05.2023– 05.05.2023)	§46. Урок узагальнення. Місце України у світі
64– 70	33–35 (08.05.2023– 26.05.2023)*	Уроки резерву (проектна діяльність, уроки за межами класу, відвідування музеїв, пам'ятних місць)

* Уроки резерву можна використати як додатковий час для вивчення будь-якої теми протягом навчального року за рішенням учителя, для відпрацювання певних вмінь та компетентностей, для організації навчання за межами класної кімнати, для корекції виконання програми через екстраординарні обставини